

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslo sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas Reumatologijos, traumatologijos ortopedijos ir rekonstrukcinės chirurgijos klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Periferinių nervų chirurgija 8 kreditai (212 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	2	6
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Egzaminas žodžiu. Pateikiami 3 klausimai.			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
<p>Pateikti gilesnių žinių apie viršutinės ir apatinės galūnės periferinių nervų anatominius, įgimtų ir įgytų pažeidimų (kompresinių neuropatijų, traumų, navikų etc.) etiopatogenezės, diagnostikos ir gydymo ypatumus, periferinių nervų regeneracijos fiziologiją, operacijų planavimo, priešoperacinio paciento įvertinimo principus, pagrindinius chirurginio gydymo metodus, operacinę techniką, diagnostikos ir chirurginės technikos klaidų (jatrogeninių pažeidimų) prevenciją, reabilitacijos principus po periferinių nervų operacijų.</p>				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p>Periferinių nervų chirurgijos raida ir istorija. Periferinių nervų struktūra ir fiziologija. Nervų pakenkimo laipsniai. Nervo gijimas. Regeneracijos ypatumai, jų lemiantys veiksniai. Amžiaus įtaka regeneracijai. Intraneurinė topografija ir pluoštelių orientacija. Periferinių nervų funkcijos, jų įvertinimo skalės. Jutimo rūšys ir receptoriai, vertinimo testai. Jutimo reedukacija. Motorinio atsistatymo vertinimas. Periferinių nervų vegetacinės funkcijos. Periferinių nervų patologijos grupės, operacijų tipai. Kompresinės neuropatijos, tuneliniai sindromai. Funkcinė anatomija pagrįsti patologijos mechanizmai. Diagnostikos principai. Sensorinės ir motorinės funkcijų pasiskirstymas tarp vidurinio ir alkūninio nervų. Vidurinio nervo pagrindinės funkcijos ir topografinė anatomija. Riešo kanalo sindromas: epidemiologija, anatomija, etiopatogenezė. Klinikiniai simptomai ir jų interpretavimas. Papildomi diagnostiniai testai ir priemonės. Gydymas: konservatyvus ir chirurginis. Skirtingų chirurginių metodikų privalumai ir trūkumai. Kitos vidurinio nervo kompresinės neuropatijos: pronatoriaus sindromas, n.interosseus anterior sindromas, lacertus fibrosus spaudimas. Alkūninio nervo topografinė anatomija ir tunelinės neuropatijos: alkūnės ir Guyono kanalų sindromai. Plaštakos savųjų raumenų (intrinsic) funkcijos, jų įvertinimas. Stipininis nervas, užpakalinis tarpkaulinis nervas (n.interosseus posterior) ir stipininio nervo paviršinė šaka. Šių trijų nervų anatomijos ypatumai ir kompresinės neuropatijos. Kompresinių neuropatijų diferencinė diagnostika: stenožuojantis tendovaginitas, epikondilitas, kompresinė pleksopatija. Gydymo klaidos ir komplikacijos. Periferinių nervų traumų mechanizmai. Aukšti ir žemi rankos nervų sužeidimai. Nervo siūlė, klasifikacijos. Pagrindiniai lemiantys veiksniai: operacijos laikas, intraneurinė orientacija. Šiandieniniai reikalavimai,</p>				

mikrochirurginė technika. Nervo interfascikulinės plastikos principai. Pagrindiniai donoriniai nervai. Laisvi ir vaskuliarizuoti nervų transplantatai. Būdingos rankos nervų traumos. Neurotizacija. Nervų regeneracijos vertinimas. Skausmingų neuromų profilaktika ir gydymas. Reabilitacinis gydymas. Paliatyvios rekonstrukcinės operacijos dėl įsisenėjusių nervų pažeidimų: sausgyslių transpozicija, tenodezė, artrodezė. Augimo sutrikimas dėl nervo sužalojimo vaikystėje. Petinio nervų rezginio patologijos grupės. Rezinio trumpųjų šakų kompresinės neuropatijos. Krūtinės angos sindromas (thoracic outlet syndrome). Diagnostika. Chirurginis gydymas. Petinio rezginio spaudimas ir periferiniai tuneliniai sindromai: diferencinė diagnostika, dvigubo spaudimo sindromas (double crush syndrome). Krūtinės angos sindromo ir peties rotatorių patologijos diferencinė diagnostika. Petinio rezginio trauminiai pažeidimai. Taktikos principai, chirurginio gydymo prioritetai. Radiacinis pleksitas. Gimdymo paralyžius. Kojos nervų patologijos ypatumai ir aktualios klinikinės problemos. Kompresinės neuropatijos: šleivinio kanalo ir čiurnos kanalo sindromai. Priežastys, klinikinė diagnostika, gydymas. Trakcinės šėivinio nervo traumos. Nukarusi pėda. M. tibialis posterior sausgyslės transpozicija. Neurotrofinės pado opos. Augimo sutrikimai. Mortono neuroma. Veidinis nervas: anatomija, pažeidimai ir nervo rekonstrukcija. Rekonstrukcinės operacijos, nervo pažeidimui įsisenėjus. Jatrogeniniai nervų pažeidimai: poziciniai, kompresiniai, trakciniai, injekciniai, tiesioginiai. Dažniausiai nukenčiantys nervai. Stipininio nervo jatrogeniniai pažeidimai. Volkmann'o kontraktūra. Refleksinė simpatinė distrofija. Nervų augliai.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Scandinavian Plastic Surgery. Kuokkanen H, Holstrom H, Abyholm FE, Drzewiecki KT Narayana Press 2008.
2. Skandinavijos plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija Kuokkanen H, Holstrom H, Abyholm FE, Drzewiecki KT. Vilniaus universiteto leidykla 2016.
3. Atlas of Peripheral Nerve Surgery E-Book, 2nd Edition. Daniel H. Kim, MD,
4. Alan R. Hudson, MD and David G. Kline, MD. Saunders. 2012
5. Green's Operative Hand Surgery. 8th edition. Elsevier 2021.
6. Kline and Hudson's Nerve Injuries: Operative Results for Major Nerve Injuries, Entrapments and Tumors. Daniel H. Kim. 2nd edition. Saunders 2007.
7. Operative Exposures in Peripheral Nerve Surgery. Maniker, Allen H. Thieme. 2005.
8. Manual of Peripheral Nerve Surgery. Socolovsky M., Rasulic L., Midha R., Garozzo D. Thieme. 2017.
9. Surgery of Peripheral Nerves. Midha, Zager. Thieme. 2008.
10. Examination of Peripheral Nerve Injuries: An Anatomical Approach. Russell. Thieme. 2015.
11. Nerve Surgery. Mackinnon. Thieme. 2015

KONSULTUOJANTYS DĚSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Vytautas Tutkus (doc. dr.).
2. Nerijus Jakutis (asist. dr.).
3. Giedrė Stundžaitė-Baršauskienė (asist. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė